

STRESZCZENIE - CZERWIEC 2025

Coraz wyżej: analiza trendu wzrostu wysokości masek samochodów i rekomendacje dotyczące regulacji

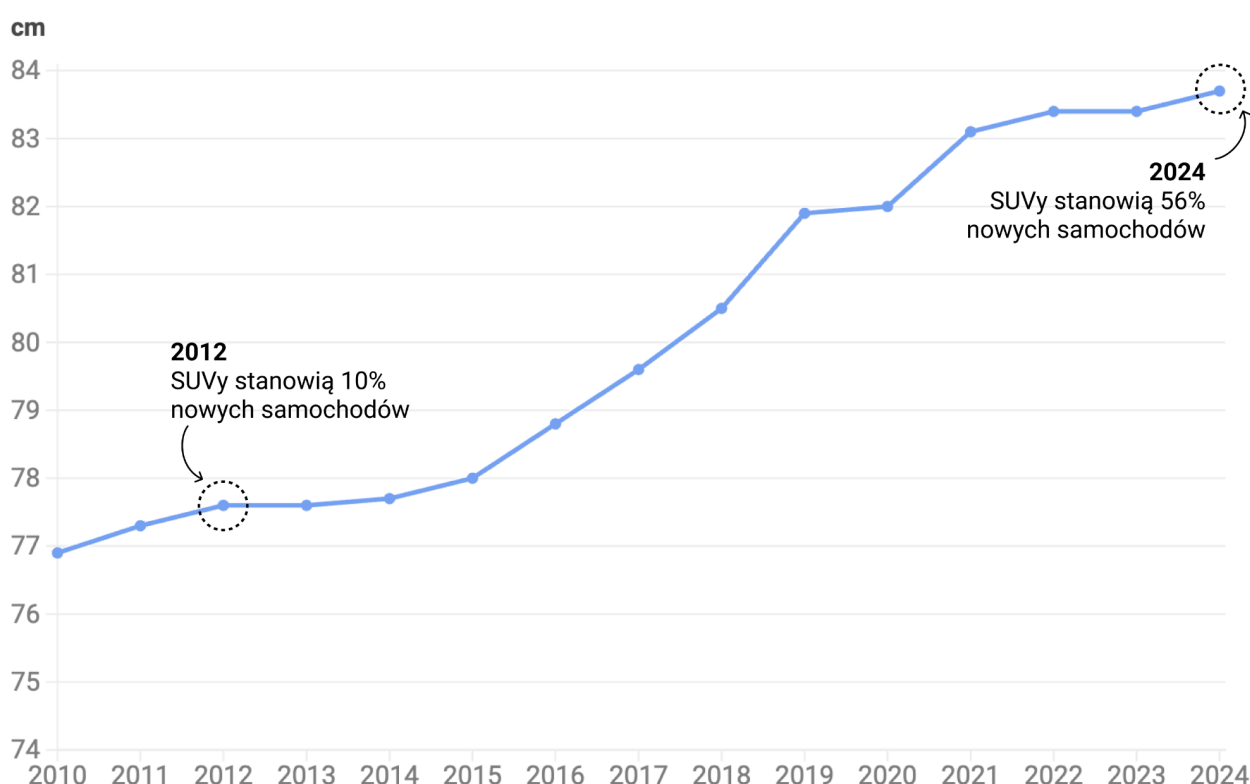
Raport wzywa europejskich decydentów do wprowadzenia limitu wysokości maski do 2035 roku, proponując 85 cm jako punkt wyjścia do dalszych analiz

Streszczenie

Wyższe maski w pojazdach zwiększają niebezpieczeństwo podczas wypadków, a mimo tego ich wysokość nadal rośnie. Analiza T&E dotycząca nowo rejestrowanych pojazdów w UE, Wielkiej Brytanii i Norwegii pokazuje, że średnia wysokość maski w sprzedawanych samochodach zwiększa się o 0,5 cm rocznie. W 2024 roku było to 83,8 cm w porównaniu do 76,9 cm w 2010 roku, tymczasem ani przepisy unijne, ani krajowe nie skutkują ograniczeniem wzrostu wysokości masek.

Rosnąca wysokość masek w nowo sprzedawanych samochodach

Dane dla UE, Wielkiej Brytanii i Norwegii (w cm)

Źródło: EEA, Dataforce, GlobalData, Euro NCAP * Średnia to średnia ważona sprzedaży

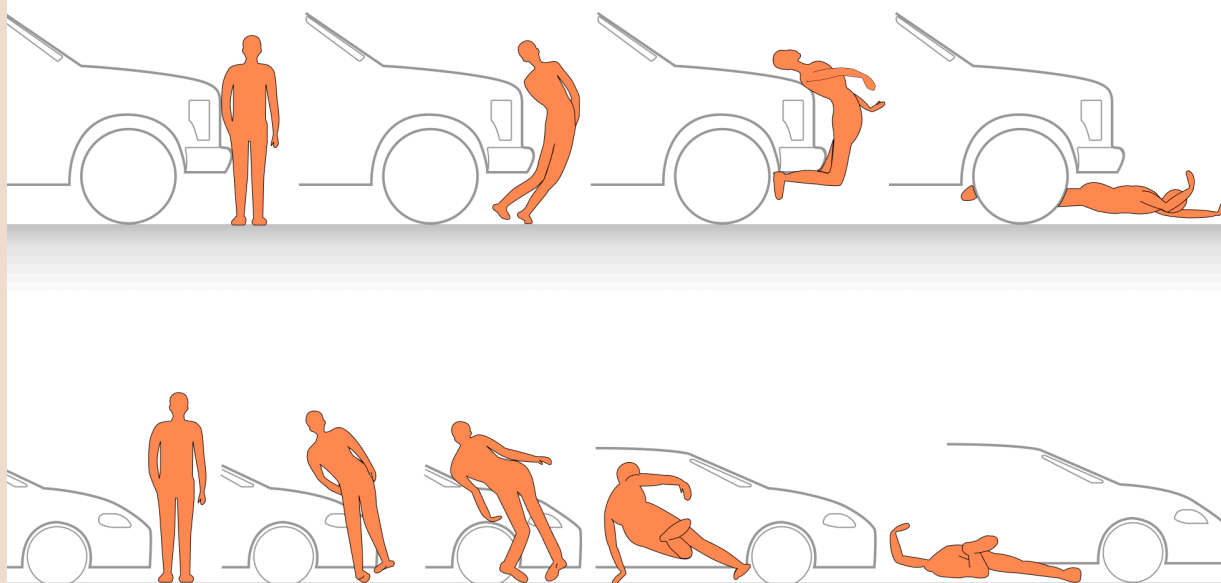

Wyższe maski zwiększają siłę zderzenia i pogarszają widoczność

W przypadku wypadków SUV-y i pick-upy z wysokimi maskami zwykle uderzają dorosłych pieszych powyżej ich środka ciężkości, często najpierw trafiając w podstawowe narządy w centralnej części ciała. Zwiększa to prawdopodobieństwo przewrócenia pieszego do przodu i na ziemię oraz ryzyko przejechania po nim. Z kolei niskie maski zazwyczaj trafiają w nogi pieszych, dając większe szanse na upadek w kierunku pojazdu lub na odbicie się od niego.

Ponadto wysokie maski ograniczają pole widzenia kierowców, czasem niemal do zera. Siedzący za wysokimi maskami mogą nie zauważyć dzieci znajdujących się przed pojazdem, np. przy wyjeżdżaniu z podjazdu lub miejsca parkingowego. Ograniczona widoczność zwiększa liczbę wypadków na skrzyżowaniach (szczególnie przy skręcaniu) oraz może prowadzić do większej liczby zdarzeń potencjalnie wypadkowych, narażając innych użytkowników dróg na wyższe ryzyko i niebezpieczeństwo.

Wyższe maski samochodowe częściej powodują wciągnięcie pieszego pod samochód niż odbicie się od niego

Źródło: Ptak (2019). A new method to assess pedestrian kinematics. Transport, Vol 34 Issue 1. Powyższe obrazki ilustrują kolizje na terenach miejskich, gdzie odnotowuje się 70% ofiar śmiertelnych wśród pieszych (przy typowej prędkości pojazdu < 50 km/h)

T&E

Z danych dotyczących wypadków w Belgii wynika, że wzrost wysokości maski o 10 cm (z 80 do 90 cm) zwiększa ryzyko śmierci pieszych, rowerzystów i innych niechronionych uczestników ruchu drogowego o 27%. Gdy wysokie SUV-y i pick-upy zderzają się ze zwykłymi samochodami osobowymi, pojazdy z wyższą maską stwarzają od 20 do 50% większe ryzyko poważnych obrażeń dla pasażerów zwykłych aut.

Im wyższa maska, tym większy martwy punkt

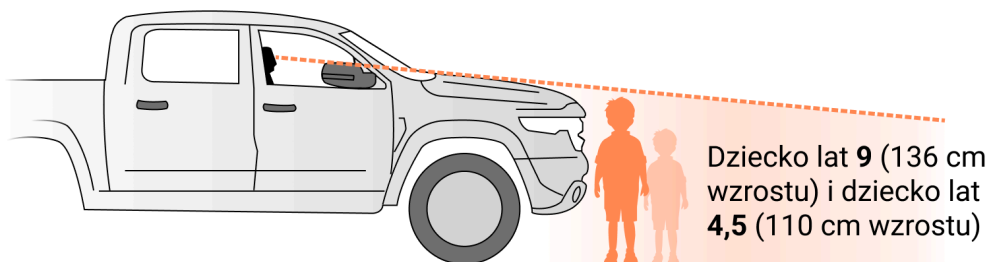
W związku z pracami nad tworzeniem miast przyjaznych dzieciom, organizacja T&E zleciła testy mające zbadać ryzyko, jakie stwarzają dla nich wysokie przody SUV-ów. Testy

polegały na ocenie widoczności dzieci stojących centralnie przed popularnymi pojazdami z wysoką maską. Badania wykazały, że kierowca o przeciętnym europejskim wzroście, siedząc za kierownicą pick-upa RAM TRX, nie widzi dzieci do 9. roku życia stojących z przodu pojazdu. Z kolei kierowcy o przeciętnym wzroście prowadzący Land Rovera Defendera nie zauważą dzieci do ok. 4,5 roku życia stojących przed ich autem.

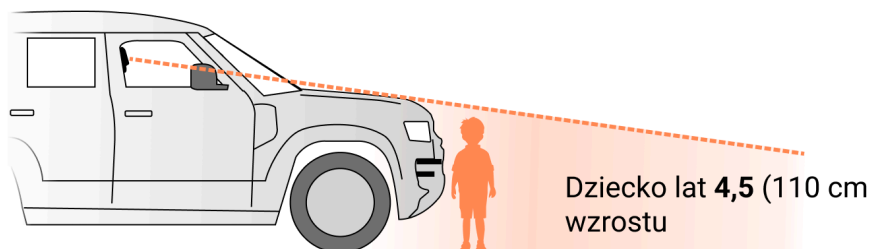
Im wyższa maska samochodu, tym większy martwy punkt:

Więcej SUV-ów z wysokimi maskami oznacza więcej dzieci, których kierowcy nie widzą

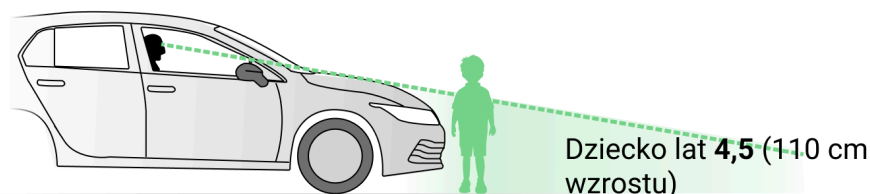
**RAM
TRX**

**Land Rover
Defender**

VW Golf

Założenia do analizy: wzrost dziecka zgodny z europejską średnią; dziecko stoi przed pojazdem w środkowym punkcie maski. Wzrost kierowcy również przeciętny dla Europy. Analiza wykonana przez Summerskill/ Loughborough University SDCA (2025)

Ograniczenie wysokości masek samochodowych wspomogłoby elektryfikację

W 2024 roku średnia wysokość maski w nowych samochodach elektrycznych (BEV) była o 2,3 cm niższa od ogólnej średniej, co pokazuje, że wysokie maski nie są niezbędne do elektryfikacji pojazdów. Co więcej, niższe maski zmniejszają zużycie energii, zapewniając większy zasięg pojazdu przy mniejszym zużyciu baterii. To dowodzi, że poprawa bezpieczeństwa drogowego i produkcja bardziej ekologicznych samochodów mogą iść w parze.

Ograniczmy wysokość masek nowych samochodów do 2035 roku do zalecanych 85 cm

T&E oraz Clean Cities Campaign wzywają UE i Wielką Brytanię do wprowadzenia limitu wysokości masek samochodowych. Zalecamy maksymalną wysokość 85 cm dla nowych samochodów od 2035 roku, z zastrzeżeniem prowadzenia dalszych badań. Limit 85 cm ma na celu ochronę 95% dorosłych kobiet uczestniczących w wypadkach jako piesze (tylko 5% dorosłych kobiet w Europie ma środek ciężkości poniżej punktu 86 cm, a uderzenie poniżej środka ciężkości zwiększa szanse na przeżycie).

Apelujemy do Komisji Europejskiej o opublikowanie wniosku mającego na celu odwrócenie trendu coraz wyższych masek samochodowych i wprowadzenie limitu do lipca 2027 roku, czyli terminu weryfikacji unijnych przepisów dotyczących bezpieczeństwa pojazdów. Apelujemy również, aby Wielka Brytania dostosowała się do tych ram czasowych, a także zalecamy:

- Ujęcie wysokości maski w dowodzie rejestracyjnym nowo sprzedawanych samochodów do 2030 roku.
- Jak najszybsze dodanie szerokości, długości i całkowitej wysokości pojazdu do dowodu rejestracyjnego na mocy odrębnych przepisów (np. homologacyjnych).
- Wprowadzenie Testu widoczności dziecka (Child Visibility Test) w celu zmniejszenia martwych punktów w pojazdach – początkowo jako część protokołów Euro NCAP, a następnie jako element prawa UE dotyczącego bezpieczeństwa pojazdów.

Reformy na poziomie krajowym i miejskim

- Kraje i miasta powinny dążyć do bardziej sprawiedliwych podatków i opłat parkingowych poprzez powiązanie ich z masą i rozmiarem pojazdów.
- Dopóki ustawodawcy nie zapewnią szerszego dostępu do danych dotyczących wymiarów pojazdów, masa pojazdu pozostaje w Europie najlepszym dostępnym wskaźnikiem.

Wzrost liczby SUV-ów z wysokimi maskami stanowi wyraźne i narastające zagrożenie dla bezpieczeństwa publicznego, szczególnie dla dzieci. Wobec sytuacji nieprzynoszącej żadnych korzyści społeczeństwu i rosnącej liczby dowodów na jej szkodliwość, nadszedł czas, aby ustawodawcy na wszystkich szczeblach podjęli odpowiednie działania. Wprowadzenie limitu wysokości masek samochodowych to proste i skuteczne rozwiązanie, które chroni wszystkich uczestników ruchu drogowego i ograniczy liczbę pojazdów ponadgabarytowych. Przyzwolenie na coraz wyższe maski samochodowe jest niebezpieczne. Stopniowe wprowadzenie limitu z 8,5-letnim okresem przejściowym (tj. wniosek w połowie 2027 r., wejście w życie od początku 2035 r.) pozwoli zminimalizować zakłócenia w bieżącej produkcji i projektowaniu nowych modeli.

Więcej informacji

Julia Trzcińska

Clean Cities Campaign Polska

julia.trzcinska@cleancitiescampaign.org

+48 604 884 728

www.poland.cleancitiescampaign.org